

MINISTÈ EDIKASYON NASYONAL AK FÒMASYON PWOFEYONÈL
BIWO NASYONAL EGZAMEN LETA / DIREKSYON ANSÈYMAN FONDAMANTAL
EGZAMEN 9^{ÈM} ANE FONDAMANTAL

Siyati :

Non :

Depatman :

Vil :

Nimewo dòd :

Lekòl :

Matyè : Kominikasyon Kreyòl 9^{em}AF

Dire : 3 zè

Tèks modèl
Yon chwa onèt

Zadig te pwomèt wa a li t ap fè li jwenn yon bon trezorye ki onèt nan fè tout kandida pou pòs trezorye yo danse. Yo envite kandida yo pou antre nan yon sal datant nan palè a.

Yo te swasannkat an tou. Nan sal tou pre a, te genyen yon bann vyolon. Tout bagay te pare pou bal la men pòt sal la te fèmen. Pou ou te ka antre ladan li, fòk ou te pase nan yon ti koulwa ki te fènwa. Yon moun te vin chèche chak kandida, youn apre lòt epi entwodui li. Moun sa a te tou pwofite kite chak kandida li t ap entwodui a nan ti chanm fènwa a pou kont li pandan kèk minit. Wa a ki te konn plan an te gentan fè mete tout trezò li a nan ti koulwa fènwa a. Lè tout kandida yo rive nan sal dans la, wa a bay lòd fè yo danse. O ! O ! yo pa janm konn wè moun ap danse konsa, tèlman yo te lou. Yo pa te menm ka leve pye yo. Tèt yo te bese, ren yo te koube epi men yo te rete kole sou kò yo. Zadig te di nan tèt li: «Ala kote moun pa serye!»

Men gen yon sèl nan kandida yo ki te ka danse byen. Tèt li te byen dwat, je li te byen kale, bra li te lonje, kò li byen dwat epi janm li fèm. Zadig te di: «Men yon nèg brav epi onèt !» wa a te anbrase dansè sa a epi li te mete li trezorye. Men li te pini tout lòt dansè yo epi fè yo peye amann dapre lalwa, paske yo tout pandan yo te nan ti chanm fènwa a, yo te pwofite plen pòch yo. Se sa ki fè yo te tèlman lou, yo te prèske pa ka mache. Wa a te fache anpil pou li te wè jan yo malonèt, pou li wè nan swasannkat dansè, swasanntwa se te malonèt. Se depi lè a yo te vin rele ti koulwa fènwa a koulwa tantasyon an.

Zadig ou la destinée
 Voltaire
 Tradiksyon

I- Kesyon sou tèks la (80 pwen)

- Li tèks la epi reponn kesyon sa yo. (1a 6)

1-Ki tip tèks sa ? (10pwen)

2- Poukisa yo te kite chak kandida nan ti chanm fènwa a pou kont li? (10 pwen)

3-Kisa ki te fè kandida yo pa te ka danse? (10 pwen)

4-Poukisa yo te rele koulwa fènwa a koulwa tantasyon? (15 pwen)

5- Ki leson ou tire nan tèks la pou lavi pa ou ? (15 pwen)

6-Esplike poukisa swasanntwa dansè yo te merite pinisyon wa a te ba yo a. (20 pwen)

II- Gramè - Vokabilè – Òtograf (150 pwen)

- Antoure lèt ki devan bon repons la, soti nan kesyon 7 la pou rive nan kesyon 14 la. (10 pwen)

7-Ala kote moun yo onèt !
 Fraz sa a se yon fraz tip:

- a) Deklaratif
- b) Entèwogatif
- ch) Enperatif
- d) Esklamatif

8-Wa a te fache anpil.
 Nan fraz sa a, nou genyen yon predika: (10 pwen)

- a) Vèbal
- b) Adjektival
- ch) Nominal
- d) Advèbyal

9-Moun sa a te tou pwofite kite chak kandida li t ap entwodwi pou kont li nan ti chan m fènwa a. (10 pwen)

Vèb ki souliye nan fraz sa a nan tan ak aspè :

- a) Prezan akonpli
- b) Prezan inakonpli
- ch) Pase akonpli
- d) Pase inakonpli

10- Kandida yo te lou tankou pwasenkant : (10 pwen)

Figi estil nou genyen nan fraz sa a se:

- a) Konparezon
- b) Metonimi
- ch) Metafò
- d) Litòt

11- Yo pa janm wè moun ap danse konsa.
Mo ki souliye nan fraz sa a se: (10 pwen)

- a) Advèb tan
- b) Advèb negasyon
- ch) Advèb kantite
- d) Advèb afimasyon

12- Yo envite kandida yo antre nan yon sal datant
Mo ki souliye nan fraz sa a se yon: (10 pwen)

- a) Mo derive
- b) Neyolojis
- ch) Mo prete
- d) Mo konpoze

13-Vyolon, danse, sal dans, dansè, mizik, lajwa. Tout
mo sa yo kapab antre nan chan leksikal. (10 pwen)

- a) Kandida
- b) Trezorye
- ch) Fèt
- d) Palè

14- Youn nan kandida ki te patisipe nan dans la pral
trezorye nan palè wa a. Konkòdans tan ki itilize nan
fraz sa a se: (10 pwen)

- a) Prezan ak fiti
- b) Prezan ak pase
- ch) Pase ak prezan
- d) Pase ak fiti

15-Transfòme fraz diskou dirèk sa a an diskou
endirèk (10 pwen)

Zadig te di : «Kandida, ou se yon nèg brav epi onèt.»

16-Mete 2 fraz sa yo ansanm pou fè yon fraz
kowòdone. (10 pwen)

1-Jan ale lekòl chak jou. 2- Jan toujou fè tout devwa li.

17- Men yon lis mo, mete yo nan lòd pou fè yon fraz.
(15 pwen)

-Anpil, yon, lè, se, reyisi, elèv, kontantman

18-Jwenn 3 mo ki nan menm fanmi ak «onèt»
(15 pwen)

19-Ekri mo fransè sa yo nan òtograf ofisyèl kreyòl la:
(20 pwen)

Organe _____ patrimoine _____

Transformation _____ Philosophie _____

Haiti _____

III- Pwodiksyon ekri (70 pwen)

20- Chwazi youn nan 2 sijè sa yo epi trete li nan
kenz (15) a ven (20) liy.

1-Imajine ou ta nan plas dansè Wa a te chwazi a. Dekri
jan ou t ap santi ou kontan lè wa a chwazi ou kòm moun
serye.

2- Ou te patisipe nan yon fèt ki te bèl anpil, kote te gen
anpil bèl mizik, kè kontan, manje ak moun ki te byen
abiye. Rakonte kijan sa te ye.
